



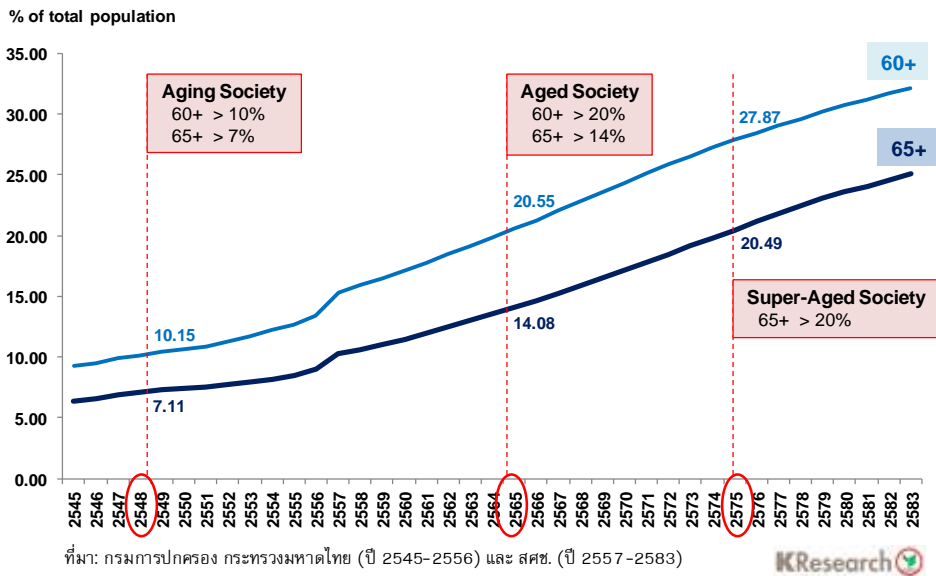
## ไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์ในปี 2565 เป็นอย่างรวดเร็ว ... โอกาสทางธุรกิจที่มาพร้อมความท้าทายด้านรายได้

### ▶ ประเด็นสำคัญ

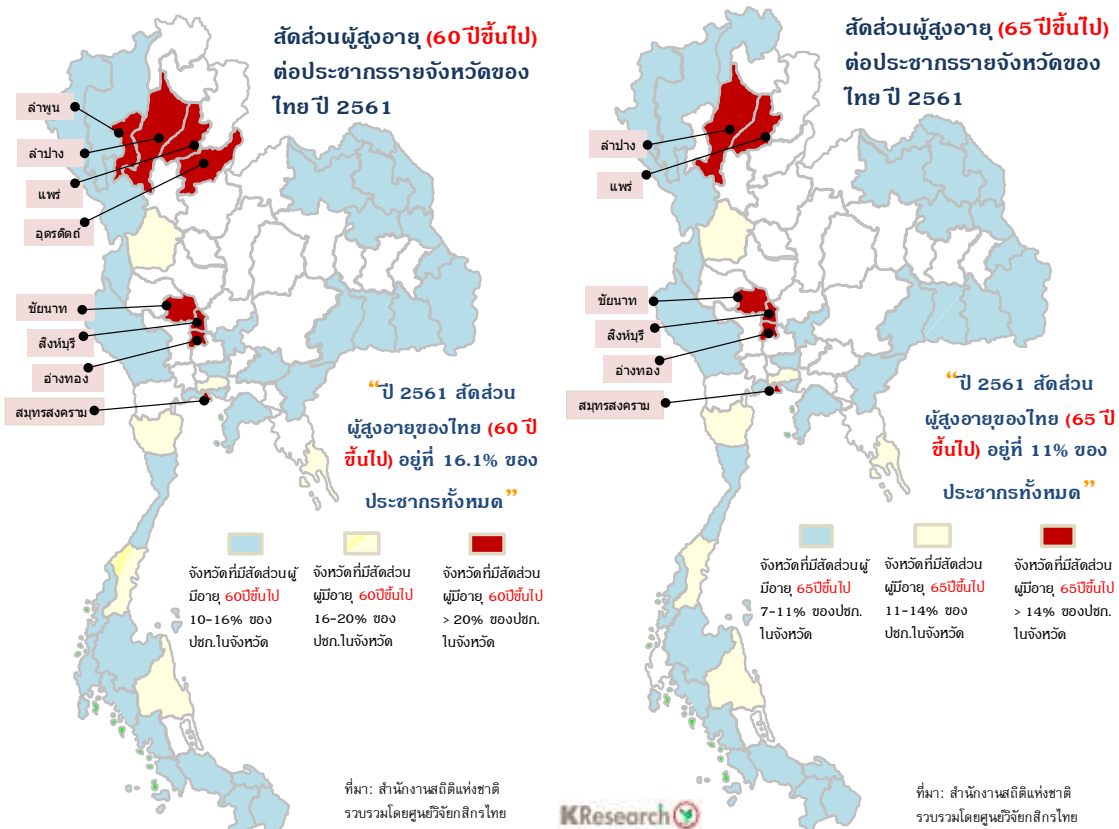
- ไทยกำลังจะเป็นประเทศกำลังพัฒนาประเทศแรกที่กำลังก้าวเป็นสังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์ในปี 2565 เป็นอย่างรวดเร็ว หรือในอีก 3 ปีนับจากนี้ และอีกราว 10 ปีถัดจากนั้นหรือในปี 2575 ไทยก็จะเป็นสังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์อย่างเต็มที่
- ด้วยฐานจำนวนประชากรสูงอายุและค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี น่าจะเป็นโอกาสทางธุรกิจสำหรับสินค้าและบริการเพื่อผู้สูงอายุที่มีมากมาย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้สูงอายุไทยส่วนใหญ่หรือราว 95-96% ของประชากรสูงอายุทั้งหมดยังมีรายได้ไม่สูง จึงเป็นความท้าทายของผู้ประกอบการที่ต้องการเจาะตลาดกลุ่มนี้
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า การเจาะกลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่สูง สินค้าและบริการยังจำเป็นต้องมีราคาไม่แพง แต่หากเลือกเจาะกลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุที่มีรายได้ปานกลางขึ้นไป ก็จะมีคู่แข่งที่เข้มข้น ทำให้ผู้ประกอบการคงต้องให้ความสำคัญกับประเด็นความคุ้มค่า ความแตกต่าง และคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคล และที่สำคัญคือ ช่องทางการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย จำเป็นต้องมีการออกแบบให้ง่ายและสะดวกต่อการใช้งานของผู้สูงอายุ

สังคมผู้สูงอายุกำลังกลายเป็นปรากฏการณ์ที่ทยอยเกิดขึ้นในหลายประเทศของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ตามติดกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วที่ส่วนใหญ่ต่างก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุไปแล้ว ในส่วนของประเทศไทยนั้น ได้ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) แล้วตั้งแต่ประมาณปี 2548 และกำลังเตรียมนับถอยหลังสำหรับการเข้าสู่ระดับสังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์ (Aged Society) ในปี 2565 เป็นอย่างรวดเร็วหรือในอีก 3 ปีนับจากนี้ ซึ่งไทยจะเป็นประเทศแรกในบรรดากลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ เนื่องจากประเทศที่เป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปัจจุบัน ล้วนแล้วแต่เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งสิ้น เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เป็นต้น และหลังจากนั้นในราวปี 2575 ไทยก็ถูกคาดการณ์ว่าจะขยับเป็นสังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์อย่างเต็มที่ (Super-Aged Society) ด้วย

### ไทยจะเข้าสู่สังคมสูงอายุสมบูรณ์ (Aged Society) ในปี 2565



หากพิจารณาจำนวนผู้สูงอายุรายจังหวัด พบว่า พื้นที่ที่มีจำนวนผู้สูงอายุมากที่สุดในไทยอยู่ที่เมืองหลวงอย่างกรุงเทพฯ ตามมาด้วยจังหวัดนครราชสีมา เชียงใหม่ ขอนแก่น และอุบลราชธานี ขณะที่มีราว 6-8 จังหวัดที่ปัจจุบันได้ก้าวเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ไปแล้วก่อนหน้าจังหวัดอื่นๆ ได้แก่ ลำปาง แพร่ ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง สมุทรสงคราม และอาจรวมถึงลำพูนและอุดรธานีด้วย ดังนั้น สังคมสูงวัยที่กำลังจะมีบทบาทมากขึ้นในทุกพื้นที่ทั่วประเทศไทย จะทำให้ความต้องการสินค้าและบริการสำหรับผู้สูงอายุนั้นมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และอาจหมายถึงความถึงโอกาสทางธุรกิจที่จะตามมา



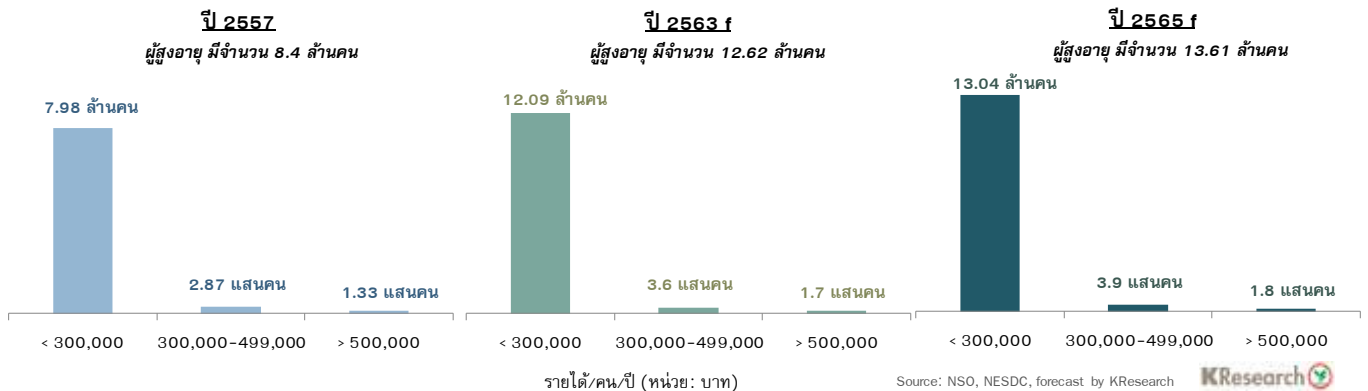
- ตลาดสินค้าและบริการเพื่อผู้สูงอายุมีแนวโน้มเติบโต จากฐานประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นและยังมีอายุยืนขึ้น รวมทั้งจากค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุที่น่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า เม็ดเงินหมุนเวียนในตลาดสินค้าและบริการเพื่อผู้สูงอายุในปัจจุบันน่าจะมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า 9 แสนล้านบาทต่อปี เบื้องต้นคำนวณจากค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเฉลี่ยของผู้สูงอายุที่อยู่ทั่วราว 9,000-10,000 บาท/เดือน ซึ่งครอบคลุมค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่ายา ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล และค่าใช้จ่ายในบ้าน ซึ่งหากรวมค่าสังสรรค์กับเพื่อนและค่าเดินทางท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายจะสูงกว่านี้ ทั้งนี้ ภาพดังกล่าวสะท้อนถึงโอกาสทางธุรกิจของสินค้าและบริการสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งมีเทรนด์ที่น่าสนใจ ได้แก่

<p><b>กลุ่มสินค้าและบริการด้านสุขภาพ</b></p> <p><b>ผู้ที่เกี่ยวข้อง:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-ธุรกิจยาและเวชภัณฑ์ทางการแพทย์</li> <li>-ธุรกิจอาหารและโภชนาการ</li> <li>-บ้านพักคนชรา สถานบริการช่วยเหลือในการดำรงชีวิต สถานบริบาล สถานดูแลระยะยาวในโรงพยาบาล สถานดูแลระยะสุดท้าย</li> <li>-ธุรกิจสังหาริมทรัพย์</li> <li>-ธุรกิจโรงพยาบาล</li> <li>-ธุรกิจจัดหาผู้ดูแลผู้สูงอายุไปตามบ้าน</li> </ul>	<p><b>ผู้สูงอายุและลูกหลานมีแนวโน้มหันมาเน้นการดูแลสุขภาพเชิงรุก หรือการป้องกันและฟื้นฟูร่างกายให้แข็งแรง แม้ส่วนใหญ่จะยังคงเป็นการรักษาตามอาการเจ็บป่วยอยู่ก็ตาม</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● <b>สินค้าอาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ</b> เพราะกลุ่มผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่ต้องการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ ถูกหลักโภชนาการ และมีส่วนประกอบที่ป้องกัน/ลดความเสี่ยงโรคที่เกิดกับผู้สูงอายุ อีกทั้งควรจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตัว เช่น มีความอ่อนนุ่ม สามารถกลืนหรือละลายในปากได้ เพื่อลดการสำลัก เป็นต้น รวมไปถึงกลุ่มวิตามิน และอาหารเสริมต่างๆ</li> <li>● <b>สินค้าที่ดูแลร่างกายและผิวพรรณประเภทออร์แกนิก</b> ที่ผลิตจากธรรมชาติ หรือสมุนไพรที่นำมาผสมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่แล้วมีสรรพคุณต่อต้าน ชะลอริ้วรอย ลดรอยกระ จุดด่างดำ เป็นต้น</li> <li>● <b>อุปกรณ์และเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงวัย</b></li> <li>● <b>สถานบริการดูแลผู้สูงอายุ</b> เพราะกลุ่มผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย/ไม่สามารถดูแลตนเองได้/อาศัยอยู่คนเดียวหรืออยู่กับลูกหลานแต่ลูกหลานต้องไปทำงานระหว่างงาน น่าจะมีสัดส่วนเป็นส่วนใหญ่ของประชากรผู้สูงอายุทั้งหมด</li> <li>● <b>HealthTech</b> หรือธุรกิจสตาร์ทอัพเพื่อสุขภาพ เป็นบริการล้ำๆ ในยุคดิจิทัลที่เข้ามาช่วยตอบโจทย์ความต้องการด้านการดูแลสุขภาพได้อย่างครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งเป็นบริการที่ไม่ได้จำกัดเพียงผู้สูงอายุหรือคนที่สุขภาพไม่แข็งแรง แต่ยังช่วยแบ่งเบาภาระของคนรอบข้างที่เป็นผู้ดูแลอีกด้วย อาทิ แอปพลิเคชันเตือนตารางนัดพบแพทย์ ระบบบันทึกการรักษาแบบออนไลน์ ระบบ Telemedicine สำหรับปรึกษาแพทย์ผ่านมือถือ และระบบแจ้งเหตุฉุกเฉินไปยังโรงพยาบาล เป็นต้น</li> </ul>
<p><b>กลุ่มสินค้าและบริการเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน</b></p> <p><b>ผู้ที่เกี่ยวข้อง:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-ผู้ผลิตและจำหน่ายเฟอร์นิเจอร์และ</li> </ul>	<p>นอกจากประเด็นสุขภาพแล้ว <b>สินค้าและบริการเพื่อสูงอายุยังต้องคำนึงถึงสิทธิ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้สูงวัย</b> (สินค้าน้ำหนักเบา เปิดปิดง่าย ตัวหนังสือแนะนำการใช้ที่มีขนาดใหญ่ เป็นต้น)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● <b>สินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน</b> เช่น ผ้าอ้อมผู้ใหญ่ แปรงสีฟันที่มีขนอ่อนนุ่ม และ</li> </ul>

<p>อุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-ธุรกิจวัสดุก่อสร้าง</li> <li>-ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัย</li> <li>-ธุรกิจขนส่ง/อำนวยความสะดวก</li> <li>-ผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค</li> </ul>	<p>ผลิตภัณฑ์ติดตั้งปลอม</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● <b>เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ช่วยเหลือกิจวัตรประจำวัน</b> เช่น เตียงนอน/โต๊ะ/เก้าอี้ที่ปรับระดับได้ อุปกรณ์หยิบจับ ไม้เท้าที่สามารถบอกตำแหน่งที่อยู่ของผู้ใช้ได้ แก้วเลื่อนไฟฟ้าหรือลิฟต์ในบ้าน</li> <li>● <b>อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์</b> ทั้งในส่วนของเทคโนโลยีที่ใช้ sensor detect และ Smart Home เช่น กล้องวงจรปิดที่เชื่อมต่อกับสมาร์ทโฟนของลูกหลาน สวิตช์ไฟ/หลอดไฟเปิดปิดอัตโนมัติ</li> <li>● <b>ผลิตภัณฑ์ที่ช่วยลดการเกิดอันตรายสำหรับผู้สูงอายุ</b> เช่น พื้นกระเบื้องกันลื่น รวจับพุงการลุกนั่งเดิน</li> <li>● <b>ธุรกิจบริการรถเช่า บริการรับส่งผู้สูงอายุ</b> รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวกับอุปกรณ์ในรถยนต์ด้วย โดยพาหนะต่างๆ ต้องมีการปรับให้ตอบสนองของคนกลุ่มนี้ เช่น สามารถนำรถวีลแชร์ขึ้นไปบนรถได้ เป็นต้น</li> <li>● <b>ธุรกิจเดลิเวอรี่</b> อาทิ ธุรกิจอาหารเดลิเวอรี่ ธุรกิจรับส่งของ (อาจรวมถึงบริการติดตั้งให้ด้วย) ธุรกิจจัดส่งพนักงานทำความสะอาดบ้าน/ดูแลต้นไม้/ล้างรถ ธุรกิจรับจ้างซักรีด ธุรกิจเสริมสวย ธุรกิจช่างเบ็ดเตล็ดประจำบ้าน แต่ทั้งนี้ก็ต้องมาพร้อมด้วยความจริงใจและความซื่อตรงในการให้บริการด้วย</li> </ul>
<p><b>กลุ่มสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองต่อความสุขทางกายและจิตใจ</b></p> <p><b>ผู้ที่เกี่ยวข้อง:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-ธุรกิจท่องเที่ยว โรงแรมและสันตนาการ</li> <li>-ธุรกิจธนาคารและสถาบันการเงิน</li> </ul>	<p><b>ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีเวลาว่างและยินดีจะจับจ่ายเพื่อเป็นการให้รางวัลแก่ตัวเองและใช้ชีวิตให้มีความสุข</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● <b>ธุรกิจทัวร์สำหรับผู้สูงวัย</b> ซึ่งโปรแกรมการท่องเที่ยวของผู้สูงวัยคงจะเป็นไปแบบเบาๆ กว่ากลุ่มคนหนุ่มสาว เช่น มีการพาไปตรวจเช็คสุขภาพหรือดูแลสุขภาพด้วยแพทย์ทางเลือก พาเข้าสปา ล้างพิษ นึ่งวิปัสสนา ซ้อมบั้งผลิตภัณฑ์อาหารเสริม ยาสมุนไพร พาชมร้านอาหารดังในตำนาน/ตลาดเก่า เป็นต้น แต่ที่สำคัญต้องมีความพร้อมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกและผู้เชี่ยวชาญในการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อดึงดูดให้กลับมาใช้บริการซ้ำอีก</li> <li>● <b>ธุรกิจโรงเรียนสอนทักษะการใช้สื่อออนไลน์</b> เพราะเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้นไม่เว้นแม้แต่ในกลุ่มผู้สูงวัย</li> <li>● <b>โรงเรียนสอนงานฝีมือ/งานแฮนด์เมด</b> ที่มาเติมเต็มความรู้สึกและก่อให้เกิดการใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่า หรืออาจเป็นอาชีพเสริมได้ด้วย ไม่ว่าจะป็นงานวาดภาพสีน้ำ งานเย็บกระเป๋า/พวงกุญแจผ้า หรืองานเย็บถักตุ๊กตา/ผ้าพันคอ เป็นต้น</li> <li>● <b>ฟิตเนสที่เน้นการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงวัย</b> ไม่ว่าจะเป็นคลาสโยคะ เต้นแอโรบิก เต้นซุมบ้า เต้นลีลาศ</li> <li>● <b>ธุรกิจที่ปรึกษาวางแผนทางการเงินหลังเกษียณ</b> เพื่อช่วยให้ผู้สูงวัยมีการเตรียมและวางแผนทางการเงิน รวมถึงการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมด้วย</li> </ul>

- อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้สูงอายุไทยส่วนใหญ่ยังมีรายได้ไม่สูง ดังนั้น ผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้าและบริการเพื่อผู้สูงอายุคงต้องเลือกตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายให้ตรงจุด โดยแม้ว่าสัดส่วนผู้สูงอายุจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงข้างหน้า และอาจเป็นโอกาสสำหรับธุรกิจที่เกี่ยวข้อง แต่ระดับรายได้ของผู้สูงอายุไทยที่ยังค่อนข้างต่ำ ขณะที่ไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์ทั้งๆ ที่ยังเป็นประเทศกำลังพัฒนา จึงเป็นความท้าทายสำหรับภาคธุรกิจที่จะต้องคิดสรรและพัฒนาสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายให้ได้อย่างเหมาะสม

### ผู้สูงอายุไทย (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ส่วนใหญ่ยังมีรายได้ไม่สูง



- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดการณ์ว่า ในปี 2565 ผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีตั้งแต่ 300,000 บาทขึ้นไป ซึ่งถือเป็นรายได้ที่เกินระดับเพียงพอต่อการดำรงชีพ น่าจะมีจำนวนรวม 5.7 แสนคน หรือมีสัดส่วนไม่ถึง 5% ของผู้สูงอายุทั้งหมดที่คาดว่าจะมีจำนวน 13.61 ล้านคน ขณะที่ผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 300,000 บาท จะมีสัดส่วนสูงถึง 95-96% นอกจากนี้ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่เดิมพึ่งพาลูกหลานในการเป็นแหล่งรายได้หลัก ก็อาจมีความสามารถที่จะพึ่งพาลูกหลานได้น้อยลงเมื่อเวลาผ่านไป เนื่องจากสังคมไทยมีแนวโน้มจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น และหลายครอบครัวก็เลือกที่จะไม่มีบุตรหรืออยู่เป็นโสด ทำให้ต้องพึ่งพารายได้จากการทำงาน/เงินออมของตนเอง รวมทั้งสวัสดิการจากภาครัฐเพิ่มมากขึ้น และท้ายสุดอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการใช้จ่ายได้
- ดังนั้นในการเจาะตลาดผู้สูงอายุไทย ผู้ประกอบการอาจจะต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านราคาให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหากเป็นกลุ่มผู้มีรายได้ระดับปานกลางลงมา ก็คงต้องเน้นไปที่สินค้าและบริการที่มีราคาพอเหมาะ รวมถึงอาจจำเป็นต้องมีการติดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาครัฐ ส่วนตลาดผู้สูงอายุที่มีกำลังซื้อปานกลางขึ้นไป ซึ่งส่วนใหญ่ภาคธุรกิจน่าจะเน้นเลือกให้เป็นกลุ่มเป้าหมายของตน ทำให้สภาวะการแข่งขันเพื่อตอบโจทย์กลุ่มนี้ จะมีความเข้มข้นมากกว่า นั่นหมายความว่า สินค้าและบริการคงต้องเน้นไปที่ความคุ้มค่ากับการใช้จ่าย ความแตกต่างจากสินค้าและบริการของผู้ประกอบการรายอื่น และคุณภาพของสินค้าบริการในลักษณะ On Demand/Personalized หรือตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคลเป็นหลัก
- นอกจากนี้ ในส่วนของช่องทางการจำหน่ายก็ควรต้องหันมาขยายช่องทางออนไลน์เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากช่องทางหน้าร้าน เพื่อเปิดโอกาสในการเข้าถึงและอำนวยความสะดวกให้กลุ่มผู้สูงอายุที่มีข้อจำกัด ในด้านการเคลื่อนไหวและการเดินทางไปซื้อหาสินค้าและบริการด้วยตนเอง แต่ทั้งนี้ก็จำเป็นที่จะต้องมีการออกแบบหรือ

บริการทุกระดับประทับใจ

ปรับฟังก์ชันการใช้งานให้ง่าย/สะดวก/ไม่ซับซ้อนจนเกินไปสำหรับผู้สูงอายุ เช่น มีขนาดตัวอักษรหรือปุ่มรายการที่ใหญ่ เป็นต้น โดยการดำเนินการดังกล่าว ไม่เพียงจะสามารถตอบสนองของกลุ่มผู้สูงอายุในยุคปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังสามารถที่จะรองรับกลุ่มประชากรที่มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ดีซึ่งกำลังเตรียมที่จะก้าวเป็นผู้สูงอายุในอนาคตด้วย

**โดยสรุป** ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า การที่ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์ในอีก 3 ปีข้างหน้า หรือในปี 2565 เป็นอย่างรวดเร็ว นั้นเป็นความท้าทายสำหรับผู้ประกอบการไทยพอสมควรในการปรับทิศทางการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่กำลังเปลี่ยนไป รวมถึงความต้องการของผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเปลี่ยนไปจากอดีตด้วย โดยภาคธุรกิจคงจะต้องมีการครุ่นคิดให้รอบคอบว่า **ผู้สูงอายุซึ่งเป็นฐานลูกค้าที่นับวันจะมีขนาดใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ กลุ่มไหนคือกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง และกำลังเผชิญกับปัญหาหรืออุปสรรคใดในการใช้ชีวิตในช่วงบั้นปลายซึ่งเทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในชีวิตประจำวัน** ภายใต้กำลังซื้อที่ยังไม่สูงมากนักของประชากรผู้สูงอายุไทยเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ที่ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์ไปแล้วก่อนหน้าไทย เพื่อที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถมองหาโอกาสหรือช่องว่างทางการตลาด สำหรับการนำเสนอสินค้าและบริการที่จะตอบสนองต่อการใช้ชีวิตของคนกลุ่มนั้นๆ ได้อย่างตรงจุด ขณะเดียวกัน การรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าและบริการ การพัฒนาสินค้าและบริการให้ตอบโจทย์ความต้องการและไลฟ์สไตล์ของลูกค้าสูงอายุแต่ละกลุ่มอย่างต่อเนื่อง เป็นสิ่งที่ภาคธุรกิจต่างๆ ควรให้ความสำคัญอยู่เสมอ

ทั้งนี้ทั้งนั้น ไม่เฉพาะแต่ภาคเอกชนเท่านั้นที่ต้องมีการปรับตัวรองรับการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์ของไทย ภาครัฐก็มีความท้าทายในการวางแผนเพื่อรับมือด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างหลักประกันด้านรายได้ การส่งเสริมและขยายโอกาสในการทำงานของผู้สูงอายุ การสร้างและพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว หรือการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและปลอดภัยในที่สาธารณะสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น



#### Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

บริการทุกระดับประทับใจ